

Hoofdstuk 1

Om vier uur in de ochtend drongen de soldaten het huis binnen. De mannen waren gekleed in uniformen van de *Orkus Corporation*: een grijze jas, op de rechterarm het embleem met de door een lauwerkrans omgeven gevleugelde slang, een groene broek en hoge, zwarte laarzen.

Ze kwamen zo voorzichtig binnen dat Alexander Vendel ze niet hoorde. Hij sliep zoals mensen slapen die uitgeput zijn, op een tijdstip dat ze hun rust het hardst nodig hebben. Daardoor overrompelden ze hem en konden ze hem zonder problemen meevoeren naar hun hoofdkwartier. Daar werd hij in de kelder gegooid, een ruimte zonder ramen. Alexander beseftte dat hij alles verloren had en misschien zelfs op het punt stond zijn leven te verliezen.

De stad had een nieuwe eigenaar gekregen. William Orkus, voormalig industrieel, had de macht in de stad overgenomen nadat eerdere bestuurders er niet in geslaagd waren de gemeentelijke zaken goed te regelen en ze het ten slotte hadden opgegeven. Ze deden alles in de uitverkoop en probeerden vervolgens de bewoners wijs te maken dat deze 'privatisering' voor hun eigen bestwil was. Tijdens de drie jaar die Orkus nu aan de macht was, had hij er alles aan gedaan om de ondernemers aan zich te onderwerpen: ieder winkeltje en elk bedrijf, wat ze ook verkochten of waarmee ze zich ook bezighielden. Hij was ervan bezeten een monopolie te scheppen en hij was niet de enige die dat wilde. Er waren meer steden in het land waar soortgenoten van Orkus hetzelfde hadden gedaan. Er waren natuurlijk mensen die in Orkus geloofden, mensen die dachten dat Orkus het kapitaal dat hij vergaarde zou gebruiken om misstanden in de stad aan te pakken. De woningnood, betere zorg voor oude mensen en goede wegen. En in het begin had het er ook even goed uitgezien, maar het duurde niet lang voor William Orkus zijn ware gezicht liet zien: het gezicht van een dictator. Alle vrijheid die er in de stad geheerst had, werd ingeperkt en verdween ten slotte helemaal. Het gewelddadige leger van Orkus – dat opgebouwd was naar Duits model uit de jaren dertig – zag erop toe dat alle tegenstand onmiddellijk in de kiem werd gesmoord werd.

Alexander was iemand die veel las hij en begreep heel goed dat je niet kon vertrouwen op propaganda en zeker niet de propaganda die Orkus via zijn eigen radiostations uitzond. Orkus wist dat er mensen waren die geen radio meer hadden en bovendien was er niet in alle delen van de stad elektriciteit. Daarom reden zijn omroepwagens vierentwintig uur per dag de stad rond om op luide toon te vertellen over de goede, vrijgevege kinder- en

dierenvriend William Orkus, die maar één wens had: ervoor zorgen dat zijn onderdanen het zo goed mogelijk hadden, opdat zij konden leven in de beste van alle werelden.

Bij dit bekende deuntje uit de luidspreker was Alexander de nacht dat hij gegrepen werd in slaap gevallen.

Alexander Vendel hoorde bij degenen die het langst volhard hadden in hun verzet. Hij weigerde zijn kleine winkeltje met oude boeken over te dragen aan de nieuwe eigenaar van de stad. Hij vreesde dat zijn tijd op raakte, maar diep van binnen wilde hij niet geloven dat Orkus zich interesseerde voor zijn armzalige antiquariaat aan die smalle, met kinderhoofdjes geplaveide straat, ver verwijderd van alle chique buurten. Maar Orkus maakte geen uitzonderingen. Alle bedrijvigheid in de stad moest door hem worden geleid en door niemand anders. Om half elf werd Alexander uit zijn cel gehaald en naar de bovenste verdieping van de wolkenkrabber gebracht. Daar, in zijn kantoor van glas en hardhout, troonde Orkus in hoogsteigen persoon op een verhoging in een enorme leren fauteuil – als de keizer die hij zo graag wilde zijn. William Orkus zag er in werkelijkheid niet zo uit als op de grote affiches die overal in de stad te zien waren. Hij was ongeveer een jaar of vijftig en was behoorlijk pafferig met van die zwembandjes rond zijn middel. Zijn huid was vaalbleek en bepaald niet zo roze als op de portretten. Zijn ogen leken leeg en keken bedrieglijk ongeïnteresseerd de wereld in. Maar Alexander beseftte dat die zogenaamde ongeïnteresseerdheid maar schijn was, een misverstand dat een heleboel mensen al veel had gekost.

Alexander constateerde dat de man hangwangen had. De witte kraag van zijn overhemd zat strak om zijn nek, hoewel het bovenste knoopje van zijn overhemd boven de fel gekleurde strodas open stond. Dankzij de airconditioning was het niet bijzonder warm in de kamer, maar toch zweette de zware man overvloedig. Tekenaars hadden de afbeelding van het idool Orkus kennelijk mooier gemaakt dan hij was. Die tekeningen hingen nu in de hele stad, op iedere straathoek en op elk plein.

‘Zo, jij bent dus Alexander Vendel!’ zei William Orkus terwijl hij met een worstachtige vinger naar hem wees. ‘Ik weet alles over jou. Jij hebt geweigerd je winkel aan mij te verkopen, zoals iedereen moet doen. Dat wordt beschouwd als een revolutionaire daad, als ongehoorzaamheid aan het stadsbestuur, ja, eigenlijk als verraad. Daarom heb ik nu besloten dat er op je winkel beslag wordt gelegd.’

Alexander lachte bitter.

‘Gelet op de hoeveelheid geld die voor mijn winkel geboden werd, komt dat ongeveer op hetzelfde neer’, antwoordde hij.

William Orkus krulde zijn dikke lippen tot een glimlach, waarna zijn bulderende lach door de kamer echode. 'Jij bent wel rap van tong, hè!' zei hij toen. 'Door mij op zo'n manier tegen te spreken verdien je eigenlijk de doodstraf. Maar ik ben vandaag in een goeie bui wakker geworden. Daarom zullen we je alleen maar de stad uitzetten, met niets meer dan de kleren die je aan hebt. Voordat ik de stad kocht, was jij lid van de gemeenteraad. Het zou onder de mensen kwaad bloed zetten als je werd gedood en ik heb op dit moment al te genoeg aan mijn hoofd om een slechte stemming onder de bevolking te veroorzaken.'

Alexander begreep dat Orkus het maar niets vond dat hij vroeger deel had uitgemaakt van het stadsbestuur. Iedereen die het vertrouwen van de bevolking genoot, betekende voor hem gevaar en was een bedreiging van zijn macht. En zeker iemand als Alexander, die vaak over sociale hervormingen praatte, vormde voor Orkus een bedreiging. Machthebbers willen een stad hebben die uitsluitend mooi is om te zien.

Maar Alexander en de meeste andere mensen wisten wel dat wat ze zagen alleen maar de buitenkant was, een façade waarachter wantoestanden schuilgingen. Daarom werkten er in de stad alleen nog maar politieagenten, schoonmakers, glazenwassers en vuilnismannen. Orkus betaalde hen, zodat niemand zou kunnen zien hoe de stad er in werkelijkheid aan toe was.

'Jij denkt dat je gewonnen hebt, Orkus', zei Alexander zachtjes. 'Maar ook voor jou komt eens de dag des oordeels. Op een dag kom ook jij ten val. En die dag is misschien dichterbij dan je denkt.'

De bulderende lach klonk opnieuw. 'En wie zou zoiets voor elkaar krijgen?' vroeg de leider honend. 'Jij misschien, Alexander Vendel?'

'Dat is heel goed mogelijk', antwoordde Alexander. 'Het volk wil vrijheid. Ze willen overal vrij over kunnen praten, zonder het risico te lopen in de gevangenis terecht te komen. Ja, Orkus, het is heel goed mogelijk dat ik degene ben die jou ten val brengt!'

Op het gezicht van de dictator was nog steeds de grijns te zien, maar zijn ogen waren nu ijskoud geworden.

'Het is dat ik beloofd heb je leven te sparen, anders zou ik je met plezier op de Grote Markt aan de galg zien hangen', siste hij. 'Maar ik houd mijn belofte! Je verdwijnt uit deze stad en ik zal ervoor zorgen dat je in geen enkele andere stad zal worden binnengelaten.'

Er waren in het land niet veel steden meer. Ze waren allemaal tamelijk nieuw, gebouwd na de grote overstroming. De mensen die in deze steden

woonden, waren arm en hadden weinig vrijheid. Eigenlijk wisten de stadsbewoners maar weinig over vrijheid. Ze konden zich niet herinneren het ooit beter of slechter te hebben gehad. Verhuizen durfden ze niet. Want volgens de propaganda was de stad de enige plaats waar je veilig kon wonen. Het gebied buiten de stadsgrenzen werd 'het platteland' of 'de wildernis' genoemd en de bestuurders beschreven het als een jungle, een gevaarlijke plek waar niemand veilig was. Alexander zag Orkus een wuivend gebaar maken, wat betekende dat het bezoek aan de leider voorbij was. De soldaten pakten hem weer hardhandig beet. Ze voerden hem naar een poort in de stadsmuur, die in bepaald opzicht een middeleeuwse indruk maakte. Buiten liep vanuit het niets een oude, roestige spoorweg helemaal tot aan de muur, een relikwie uit de tijd dat de mensen nog de mogelijkheid hadden naar familie of vrienden op reis te gaan. De soldaten voerden hem verder, naar het gebied dat de wildernis was, ver voorbij de bewaakte akkers en boerderijen die de stad omgaven. Op die boerderijen werkten mensen onder bescherming van soldaten en zorgden ervoor dat de stadsbewoners dagelijks te eten hadden.

Veel stadsbewoners begrepen natuurlijk wel dat het platteland niet zo gevaarlijk was als het in de propaganda van Orkus werd voorgesteld, maar wisten ook dat het leven er hard was – hard, maar vrij. Daarom waren al vele mensen in het geheim de stad ontvlucht, om op het platteland hun geluk te beproeven. Maar ze kregen het er zwaar. De weinige dorpen die er nog over waren, waren vervallen en voor een groot deel verlaten. Overal trokken dieven- en roversbendes rond. Om in de wildernis een kans te hebben rijk te worden, was er maar één mogelijkheid – je aansluiten bij een grote groep die de mogelijkheid had aan veel voedsel te komen. Alexander begreep dat er maar zeer weinig mensen waren die zich daar zelfstandig konden redden. Elektriciteit, die je in de stad heel af en toe had, was er op het platteland niet, maar in een verlaten huis of een vervallen dorp je kon meestal nog wel een dak boven je hoofd vinden.

Hij werd bewaakt door een grote patrouille die hem ver deze vreemde omgeving binnenvoerde. Niet dat ze bang waren dat hij zou vluchten, maar de soldaten waren nodig ter bescherming tegen aanvallen van bandieten en vandalen. Laat op de avond, diep in een groot bosgebied, werd Alexander vrijgelaten. Ze bonden hem niet al te stevig vast, zodat hij zich binnen enkele uren zou kunnen bevrijden. Vervolgens keerde de troep terug naar de veiligheid van de stad.

Alexander Vendel woonde al vanaf zijn geboorte in de stad. Nooit eerder was hij op het platteland geweest en dus dwaalde hij daarbuiten rond, zonder te weten hoe je daar moest overleven. Hij probeerde zich te herinneren wat hij in de boeken in zijn antiquariaat gelezen had, maar

realiseerde zich dat dat vooral filosofische werken waren, die hem nu niet erg van pas kwam.

Zijn keel brandde van de dorst, maar in de plassen in het bos rook het water vies. Hij durfde het niet te drinken. De eerste nacht, toen hij sliep onder een spar diep in het bos, had hij afschuwelijke nachtmerries. Ook de volgende dag vond hij geen drinkwater. De derde ochtend stuitte hij op iets dat op een weg leek en wankelend begon hij die te volgen.

‘Als ik niet snel water vind, ga ik dood’, kreunde hij. Hij strompelde langs de weg en na een periode die een eeuwigheid leek hoorde hij plotseling geluid: pratende en lachende mensen. Ook klonk er gehinnik van paarden en knersend geratel van ongesmeerde wagenwielen. Omdat zelfs hij enigszins was beïnvloed door Orkus’ propaganda over de gevaren van het platteland, werd hij door angst bevangen. Verschrikkelijke dorst hebben was één ding, dood geslagen worden was iets heel anders. Hij kroop snel in een bosje langs de kant van de weg en drukte zich tegen de grond om zich zo onzichtbaar mogelijk te maken. Door de ver uit elkaar staande takken laag bij de grond kon hij de mensen in de verte zien aankomen. Een bende, een roversbende, leek het.

Het was een vreemd gezelschap. Helemaal vooraan reed een wonderlijk voertuig. Een echt museumstuk, dat hij herkende van zeer oude foto’s – een camper, duidelijk van Duitse makelij, die getrokken werd door vier paarden. Degene die het gevaarte leidde, zat op een van de voorste paarden. Door de voorruit van de camper kon Alexander achter het stuur een man zien zitten met een woeste, rode baard en flikkerende ogen. Op de stoel naast hem zaten drie bijna naakte vrouwen. Het portier deur aan de bestuurderskant sloot kennelijk niet goed. Bij iedere kuil in de weg - die je eigenlijk beter een pad kon noemen - viel de deur open en rukte de man met de rode baard hem weer dicht. Achter de camper kwam de rest van de bende. De meesten reden op kleine paarden die net zo borstelig waren als hun berijders. De mannen waren eenvoudig gekleed in kapotte, ongewassen kleren van wol en leer. Ze waren allemaal net zo bebaard als hun leider in de auto, hoewel niemand zulk kleurig haar had als hij. De kleur van hun haar varieerde van blond tot het zwartste zwart. Voortdurend speurden ze met waakzame blikken in het rond. Aan het hoofd van de groep ruiters reed een geheel in leer geklede man op een paard dat groter was dan dat van de anderen. Zijn rug was recht en het was te zien dat hij gewend was de dienst uit te maken. Toen hij zijn breedgerande strohoed afzette, zag Alexander dat hij kaal was.

Zijn gezicht was rood aangelopen, zag er grof uit met een grote neus onder een paar priemende ogen. Zijn blote armen waren verbrand door de zon en als hij ze bewoog, kon je zijn spieren zien rollen.

Na de ruiters volgden enkele paard-en-wagens, beladen met zakken, kisten en dozen. Daar waar nog plaats over was, hadden vrouwen een plekje gezocht om niet te hoeven lopen.

Aan beide zijden van deze karavaan liepen mannen en vrouwen. Iedereen had een stok in zijn hand waarmee ze tegen de bosjes aan de kant van de weg sloegen. Uit één bosje vloog een dikke houtduif op. De vogel kwam in de lucht niet verder dan een paar meter, toen hij door een pijl werd getroffen en met een plof op de grond viel.

Er klonk een triomfkreet van een jonge man. Hij hing zijn boog over zijn schouder, trok de pijl uit de dode duif en slingerde hem op een van de wagens. Aan de kant van de weg waar Alexander liep een vrouw die ook die met haar stok tegen de struiken sloeg. Haar lange, gitzwart haar viel over haar schouders. Het was langer dan het haar van de mannen. Onder haar vuile bloes, die ooit wit geweest was, staken een paar brutale borsten naar voren. Het was een mooie vrouw, met een rechte neus, een volle rode mond, hoge jukbeenderen en een trotse houding. Haar benen onder haar witte linnen rok waren slank maar sterk. Ze leek over de weg te dansen terwijl ze met haar stok ritmisch tegen de bosjes sloeg. Alexander drukte zich plat tegen de droge grond achter het struikgewas.

Opeens hield de vrouw stil. Haar doordringende blik had iets gezien. Een seconde erna voelde Alexander een hand op zijn schouder – haar vingers die de stof van zijn overhemd vastgrepen, vonden houvast en ze gaf een ruk. In zijn uitgeputte toestand kon hij niet veel weerstand bieden. Plotseling stond hij rechtop en tuurde tegen de zon in naar de mensen in de karavaan. De leider in de camper brulde iets onduidelijks, waarna iedereen stilstond en hem aanstaarde.

‘Hij is van mij!’ schreeuwde de vrouw. ‘Ik heb hem gevonden!’

‘Je hebt hem tijdens de jacht gevangen, Rosanne!’ zei de kale man vanaf zijn grote paard. ‘Dan is hij dus van iedereen!’

‘Daag je mij uit, Qvarg?’ krijste Rosanne. ‘In dat geval moet je met me om hem vechten.’

De kerel die Qvarg werd genoemd haalde zijn schouders op alsof hij wilde zeggen dat hij voor zulke onzin niet in de stemming was. Rosanne begreep dat ze gewonnen had. Er speelde een glimlach rond haar rode lippen toen ze Alexanders horloge ontdekte. Ze probeerde het te grijpen, maar hij had nog net genoeg kracht om haar te ontwijken.

‘Dat is van mij!’ zei hij. ‘Ik heb het nodig!’

Rosanne spuugde woedend naar hem, maar Alexander ontweek haar spug. Daarna duwde ze hem de weg op.

‘Zullen we hem doden of zullen we hem meenemen?’ vroeg Qvarg. ‘Wat vind jij ervan, Raymond?’

De leider van de roversbende was uit de camper geklommen en liep naar de gevangene. Hij leek erg in zijn sas met dit nieuwe speeltje. Hij bekeek Alexander nauwkeurig van top tot teen.

‘Mij maakt het niets uit,’ zei hij vervolgens. ‘Rosanne heeft hem gevonden. Laat zij maar over haar gevonden voorwerp beslissen.’

‘We nemen hem mee’, besliste ze. ‘In de toekomst kan hij me altijd nog van pas komen.’

Enkele ruiters lachten hard en een jonge man wees naar haar.

‘Wat zou hij voor je kunnen doen dat niet een van ons net zo goed kan?’ riep hij terwijl er een nieuw lachsalvo losbarstte.

Rosannes ogen schoten vuur. Ze beende naar de eerste wagen, greep de dode duif en gooide met precisie. De jonge man was geheel onvoorbereid toen hij door de vogel getroffen werd en viel van z'n paard. Nu had Rosanne de lachers op haar hand.

‘Die knul is uitgedroogd’, zei Raymond, de hoofdman. ‘Zorg dat hij iets te eten en te drinken krijgt. We slaan hier tijdelijk ons kamp op. Terwijl hij eet en drinkt, wil ik hem een voorlopig verhoor afnemen. Later, als we in het hoofdkwartier terug zijn, doen we dat nog wel wat grondiger.’

Het water, het brood en het vlees deden wonderen met Alexander. Hij kon eerlijk en oprecht antwoord geven op de vragen van Raymond, en de bendeleider leek hem te geloven.

‘Orkus is een klootzak’, zei hij toen Alexander zijn laatste vraag had beantwoord. ‘Er zijn hier een heleboel mensen die onder hem geleden hebben.’

Terwijl Raymond met Alexander praatte, zaten zijn halfnaakte dames om hem heen. Ze streelden hem en gingen met hun vingers door zijn borstelige haar. Als hij vond dat ze te veel aandacht vroegen, schoof hij ze opzij, maar op een vriendelijke manier.

‘Dat is toch een auto’, zei Alexander terwijl hij naar de camper wees.

‘Waarom wordt die dan door paarden getrokken?’

‘Niemand in onze bende heeft verstand van motoren’, antwoordde Raymond. ‘En zelfs als ze er wel iets van wisten, dan nog zouden ze de camper nooit aan de praat krijgen. Je kunt namelijk nergens brandstof kopen. Alle opslagplaatsen zijn geplunderd.’

Het was tijd om te vertrekken. Een man met een paard kwam naar voren en hielp Alexander erop. Op de rug van het paard lag geen zadel, alleen een deken. Toen de karavaan zich in beweging zette, begon de wiebelige reis. Na een uur rijden kwamen ze bij een stenen brug over een kloof. Zo’n vijf, zes meter onder hen stroomde een woeste rivier waarvan het water honderd meter verder stroomafwaarts uitliep in een meer waar het rustiger werd. De paarden die de camper trokken sjokten de oude cementen brug op. Maar plotseling ontstond er een gat in de weg, zand en stenen raasden omlaag en onder het voorwiel van de auto gaapte een opening, waardoor de camper bijna op zijn kant kwam te liggen. Het portier vloog open en Raymond viel eruit. Hij schreeuwde. Eerst van de pijn en toen van angst terwijl hij over de weg rolde en onder het ijzeren hek door gleed. En voordat iemand kon ingrijpen, viel hij van de brug en plonsde in het water.

Alexanders paard schrok heftig van het plotselinge halt houden en de hartverscheurende schreeuw van Raymond.

Het dier steigerde naast de scheef hangende camper en Alexander had zonder zadel geen schijn van kans om op de rug van het paard te blijven zitten. Hij viel op het wegdek, rolde een paar keer om, viel door het gat naast het voorwiel van de camper en kwam in het ijskoude water terecht.

Nu is het met me afgelopen! dacht Alexander, die nooit een goede zwemmer was geweest. Maar als door een wonder slaagde hij erin zijn hoofd boven water te houden terwijl de sterke stroming hem in de richting van Raymond dreef. Hij worstelde, vocht en het lukte hem zich aan de kleren van de roverhoofdman vast te grijpen.

‘Help me’, kreunde hij, waarbij zijn mond vol water liep. ‘Ik kan niet zwemmen.’

Toen pas ontdekte hij dat Raymond bewusteloos was. Ze kwamen samen in een stroomversnelling terecht die ontstond doordat in het midden van de rivier een grote steen lag. Hij raakte met zijn voet een paar wortels op de rivierbodem waartegen hij zich kon afzetten en slaagde erin zich in de richting van de steen te laten drijven.

Nog steeds met zijn ene hand stevig om Raymonds leren vest duwde hij met zijn been zo tegen de wortels dat ze dicht naast de grote ruwe steen

terechtkwamen, waar hij zich met zijn vrije hand aan een rotsachtig uitsteeksel kon vastgrijpen. Toen hij zich tegen de steen had aangedrukt, lukte het hem met één voet houvast in een spleet te krijgen en op de steen te klimmen. Met inspanning van zijn laatste krachten trok hij de hoofdman naast zich.

Alexander herinnerde zich dat hij ergens had gelezen wat je moest doen met iemand die in het water bewusteloos was geraakt. Hij duwde Raymonds lichaam voorover en drukte met alle kracht op zijn rug. Onmiddellijk stroomde het water uit de mond van de man. Daarna drukte hij nog een paar keer hard en hoorde vervolgens een fluitend geluid, wat erop wees dat Raymond op eigen kracht ademhaalde. De anderen stonden boven op de brug te kijken en lieten door hun geroep en gebaren blijken dat ze zeer waardeerden wat Alexander deed. Ze leken allemaal te geloven dat hij naar hun hoofdman was toe gezwommen om hem te redden.

Raymond kwam bij, hij omhelsde Alexander en bedankte hem dat hij zijn leven had gered. Alexander besloot om maar niet te vertellen dat hij niet kon zwemmen en zich in doodsnood aan het lichaam van de man had vastgeklampt.. Even later werden ze door de anderen aan land geholpen en weer even later hadden ze met vereende krachten de camper uit het gat in de brug losgetrokken. Terwijl ze verder reden, keek iedereen met groot respect naar Alexander.

Vier uur later zag Alexander onderaan een hoge berg een klein dorpje liggen. Vlak voordat ze er aankwamen, passeerden ze een diep ravijn waar op de bodem een berg afval lag. Naast het afval stroomde een onder zware boomkruinen een blauwgroen beekje.. Bij het avondeten in het dorp, midden op het dorpsplein bij een flakkerend licht, hield Raymond een toespraak waarin hij Alexanders moed en koelbloedigheid prees.

‘Mannen zoals jij hebben wij nodig’, zei hij ten slotte. ‘Hierbij ben je opgenomen als volwaardig lid in onze bende.’

De meesten juichten het besluit toe, maar Rosanne keek woedend. Ze was nog niet vergeten dat het hem gelukt was haar tegen te houden toen ze zijn horloge wilde pakken.